

SOFF
Säkerhets- och
försvarsföretagen

Till Utrikesdepartementet
ud.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till ud-nis@gov.se

Remissvar över promemorian *Avgiftsskyldighet för den som tillhandahåller tekniskt bistånd enligt krigsmateriellagen* Utrikesdepartementet (Dnr. UD2022/03888)

Sammanfattning

Principiellt anser SOFF att ISP:s verksamhet ska finansieras genom anslag och inte genom avgifter från företag. Myndighetens uppgift är att säkerställa att Sverige efterlever sina internationella förpliktelser liksom landets försvars-, säkerhets- och utrikespolitiska intressen. Detta tillhör statens kärnuppgifter. SOFF har inte några synpunkter på det remitterade förslaget som sådant, vilket baseras på föresatsen om ett rättvist och likvärdigt avgiftssystem för exportkontroll.

Införande av avgiftsskyldighet för den som tillhandahåller tekniskt bistånd enligt krigsmateriellagen

I promemorian lämnas förslag till ändringar i förordningen (2008:889) om finansiering av verksamheten vid Inspektionen för strategiska produkter (finansieringsförordningen). Förslaget innebär att avgiftsskyldigheten utökas till att omfatta den som tillhandahåller tekniskt bistånd till någon i utlandet enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel (krigsmateriellagen). Förordnings-ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet är tillståndspliktigt enligt 4 § krigsmateriellagen. Den som har tillstånd att tillhandahålla tekniskt bistånd står under tillsyn av ISP. Enligt nuvarande regelverk har ISP dock inte möjlighet att ta ut någon avgift för denna tillsyn.

Syftet med införandet av det nya avgiftssystemet för finansiering av ISP:s verksamhet är att på ett proportionerligt sätt fördela kostnaderna mellan de företag som berörs av verksamheten. Av samma skäl och för att uppnå en mer rättvis fördelning bör det införas en avgiftsskyldighet även för den som har tillstånd att tillhandahålla tekniskt bistånd enligt 4 § krigsmateriellagen. Ett ytterligare skäl för en sådan ändring är att ISP:s tillsynsverksamhet för krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden bör vara så likvärdiga som möjligt.

SOFF
Säkerhets- och
försvarsföretagen

SOFF:s ställningstagande

Principiellt anser SOFF att ISP:s verksamhet ska finansieras genom anslag och inte genom avgifter från företag. Myndighetens uppgift är att säkerställa att Sverige efterlever sina internationella förpliktelser liksom landets försvars-, säkerhets- och utrikespolitiska intressen. Detta tillhör statens kärnuppgifter.

SOFF ser ett behov av att alternativa finansieringsformer utvärderas, inte minst eftersom en myndighetsverksamhet av den art som ISP utövar, d.v.s. tillsyn av och utfärdande av tillstånd för en genom förbudslagstiftning reglerad verksamhet, huvudsakligen tillgodoser myndigheternas intressen och inte företagens. Men det finns flera skäl till att myndigheten bör vara anslagsfinansierad.

Sverige torde vara det enda land inom EU som finansierar exportkontrollmyndigheten med avgifter. Ur ett legitimitetsperspektiv föreligger en känslighet i att företag – mot erläggande av avgifter – erhåller exporttillstånd genom att myndighetens självständighet riskerar att ifrågasättas. Det finns en intressekonflikt när myndighetens beslutsfattande finansieras av de sökande och modellen inbjuder till beroenden mellan myndigheten och de som är föremål för tillsyn. För företagen utgör detta en riskprövning för korruption, vilket kan påverka investeringsbarheten hos exempelvis fonder.

Ett syfte med förslaget är att skapa så likvärdiga förhållanden som möjligt mellan exportkontroll avseende krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden. SOFF vill i detta avseende notera att de företag som exporterar PDA-produkter på kärnteknikområdet, och som står under Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) tillsyn, inte synes vara föremål för något motsvarande avgiftssystem. Detta förhållande bör åtgärdas om ambitionen är att skapa likvärdiga förhållanden.

SOFF har inga synpunkter på det remitterade förslaget som sådant, vilket baseras på föresatsen om ett rättvist och likvärdigt avgiftssystem för exportkontroll.

Yttrandet har beretts av medlemsgruppen för exportkontroll.

Stockholm den 22 maj 2022.

För föreningen,

Robert Limmergård
Generalsekreterare